

Volben skal flyttes langt borte fra Kjøbenhavn. Jeg troer nu ikke at dette er rigtigt. Enhver, der har gennemlæst Commissionens Betænkning, vil vistnok være paa det Reine med, at Krigsbestyrelsen i dette Dilemma kun tænker paa den sidste Plan, at flytte Fæstningen langt borte; der er ikke længer Spørgsmaal om noget Andet, og det veed da vel ogsaa Enhver, der kender det Mindste til Kjøbenhavn og dens Omegn, at der fornuftigviis ikke længer kan være Spørgsmaal om at lade Volben bruge sine Kanoner ud over et Terrain, der i den Grad er bebygget som Terrainet paa den anden Side af Søerne, der engang har været belagt med de selsomme Baand, her nu er Spørgsmaal om, men som nu er befriet for dem, og hvor Bygningerne derfor have Retshav paa at blive staaende, tiltrods for Volbens Kanoner. Der kan altsaa i Virkeligheden kun være Tale om een Plan, og der kan altsaa ikke være Tale om, at Krigsbestyrelsen gjør to Tilbud og tillader Cierne at træffe Valget imellem dem; men jeg vil dog forudsætte Muligheden heraf og da henstille til den ærede Forsamling, om vi saa ikke alligevel komme ind paa et ganske andet Terrain end Expropriationens. Derfor kan være Spørgsmaal om, at „Arealen“, som den ærede Ordfører kaldte det, og jeg skal ikke bruge andet end hans egne Ord, kan vælge mellem tvende Tilbud, som Fæstningsbestyrelsen gjør, ere vi saa ikke inde paa Transactionen, Dereenskomsten og Forliget og langt fjernede fra Expropriationen, der byder og befaler. Det forekommer mig derfor rigtignok, at allerede af den Grund kan man ikke blive staaende paa det Standpunkt, som den ærede Ordfører har indtaget. Det er utænkeligt, medmindre der skulde foreligge to Planer fra Krigsbestyrelsens Side, hvad der ikke gjør, og selv om saa var, er det uholdbart, — og det ikke blot fordi Et er at gjøre Tilbud, et Andet at expropriere. Thi, mine Herrer! dersom der fattes Beslutning om, at Kjøbenhavn skal befæstes, det være sig nu efter Planen af 1853 eller efter den, som jeg mener er den eneste foreliggende, efter den af 1857, ved en sammenhængende Linie langt borte fra Kjøbenhavns nye Volbe, hvad vil da blive for-

nødent? Skal der anlægges detacherede Forter eller en fast sammenløbende Befæstningslinie; ja, saa maa der exproprieres, det er sandt. Men hvor skal der exproprieres? Der, hvor de detacherede Forter skulle anlægges, hvor den nye Fæstning skal bygges, der maa der exproprieres og dertil skal der Penge. Men maae de Grunde, der ligge indenfor Demarcationslinien udenom Kjøbenhavns nuværende Volbe derfor exproprieres, eller hvorledes kan den nye Befæstning lede til en Expropriation af disse Grunde? Disse Grunde skulde jeg mene maae i begge Tilfælde blive liggende, som de nu ligge — med den militaire Servitut, som nu hviler paa dem, dersom Befæstningsplanen af 1853 følges. Men dersom den anden Befæstningsplan af 1857 følges, ja, saa blive de ogsaa liggende, og saa henholder jeg mig til, hvad den ærede Ordfører har bemærket, at det jo vilde være ufornuftigt, unaturligt og utænkeligt, at man skulde lade Volbene blive staaende, naar de ikke længere vare Fæstningsvolbe, naar der ikke længer kan være Spørgsmaal om fra dem at lade Kanonkugler stryge ud over det Terrain, der nu holdes nede blot ved en militair Servitut. Expropriation skal der altsaa til, hvilken af de to Planer, der end følges, men ikke herinde ved Byen, men hist ude, hvor de detacherede Forter ville blive at anlægge eller den faste Befæstningslinie efter Planen af 1857; det forekommer mig ganske klart. Skulle vi altsaa paa Grund af, at der vil gaae Penge med, være berettigede til at expropriere disse Grunde, som man kalder det? Hvorfor i al Verden netop disse Grunde? Hvor bærer det hen, naar man saaledes forlader det naturlige Begreb om Expropriation? Hvorfra skal Staten have sine Penge til at bygge detacherede Forter eller nye Fæstningsværker? Mig forekommer det, at den maa have dem fra sit sædvanlige Skatkammer; men dette skal jo dog ikke fyldes med Penge fra enkelte Ciere eller Eiendomme, men ved Paalæg af Skatter, der ville komme til at hvile paa os alle. Hvorfor eller hvorledes kan man paa Grund af, at der skal exproprieres hist ude, komme til at expropriere disse Eiendomme? — om den Ex-